

За останні 24 години

- 21:47** Туск висловився про конфлікт навколо Героїв УПА - "Україна має вирішити проблему"
- 21:10** Кількість поранених внаслідок удару по заводу «Яготинське для дітей» на Київщині зросла
- 20:41** Зеленський відреагував на відмову Путіна від зустрічі - "грошей у РФ має стати менше, а тиску більше"
- 19:31** Макрон анонсував зустріч із Зеленським та ще двома європейськими лідерами в Лондоні
- 19:13** Вихідні в Україні будуть теплими – прогноз погоди на 6-7 червня

ЗАВАНТАЖИТИ ЩЕ

Головна / Економіка

Робота та доходи за кордоном: що потрібно враховувати, сплачуючи податки

НАТАЛІЯ МІЧКОВСЬКА 21 травня 07:00

В умовах, коли мільйони українців перебувають за кордоном, «іноземна» робота стала частиною нашої економічної реальності. Разом з цим виникають певні питання: як оподатковуються зароблені гроші, чи потрібно їх декларувати в Україні, що відбувається зі страховим стажем, який впливає на майбутню пенсію.

На перший погляд, усе виглядає просто: працюєш за кордоном – платиш податки там. Але на практиці ситуація складніша.

Що варто враховувати, працюючи за кордоном, як не потрапити у «подвійну пастку» оподаткування та чи зарахується іноземний стаж до української пенсії? Відповіді на ці питання – у матеріалі **Коротко про**.

Страховий стаж

В умовах, коли вимоги до тривалості страхового стажу поступово зростають, а трудові біографії українців періодично перериваються кризами, неофіційною зайнятістю та міграцією, дедалі більше людей ризикують не виконати мінімальні критерії для виходу на пенсію. І тут для українців, що працюють за кордоном, є дві новини: добра та погана.

Добра новина полягає в тому, що страховий стаж, набутий за межами України, враховується для визначення права на пенсію, тобто для досягнення необхідної кількості років стажу.

Погана новина: іноземний стаж не впливає на розмір пенсії.

Як повідомляють в ПФУ, зарахування страхового стажу, набутого за кордоном, для призначення пенсії в Україні регулюється постановою Кабінету Міністрів України №562 від 16.05.2025 «Деякі питання обчислення страхового стажу».

Для зарахування іноземного стажу до заяви про призначення пенсії необхідно додати підтвердні документи про періоди роботи, видані іншою державою, що підтверджують зарахування цих періодів роботи до страхового стажу під час призначення пенсії. Доказами періодів роботи можуть бути також трудові договори, розрахункові листи по зарплаті, довідки від роботодавця або декларації про доходи.

Такі документи визнаються дійсними в Україні за умови легалізації. Інформацію про порядок легалізації документів можна отримати на офіційній сторінці посольства України в країні їх видачі.

Якщо документів немає або вони неповні чи незрозумілі, територіальний орган ПФУ протягом 5 робочих днів звертається до Міністерства закордонних справ України. МЗС через дипломатичні канали запитує необхідні відомості у компетентних органів іноземної держави та передає інформацію в ПФУ, який зараховує періоди роботи за кордоном до страхового стажу.

Іноземні доходи

Якщо українець офіційно працює і сплачує податки за місцем проживання за кордоном, повторно сплачувати їх не потрібно. Суми сплаченого за кордоном податку будуть зараховані в Україні в рахунок зменшення зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб, повідомили у Державній податковій службі.

Оподаткуванню та декларуванню підлягають не всі іноземні доходи. Україна має угоди з багатьма країнами світу про уникнення подвійного оподаткування.

Зокрема, не потрібно декларувати кошти та сплачувати податки в Україні, якщо фізична особа-резидент України отримала:

- матеріальну допомогу від іноземних держав, державних фондів або благодійних організацій у зв'язку з війною;
- допомогу від іноземних держав, державних фондів або благодійних організацій членом сім'ї першого ступеня споріднення, постраждалим від російської агресії.

Якщо були отримані інші доходи за кордоном, наприклад, заробітна плата, дохід від фрілансу, то все це потрібно задекларувати в Україні. Зробити це можна через електронний кабінет платника податків.

Податки, які вже сплачені за кордоном, можна зарахувати в Україні. Для цього потрібно звернутися за довідкою до податкової іншої країни. У довідці має бути зазначено, скільки податку сплачено та з якого доходу. Сума зарахування не може перевищувати розмір податку, який мав би бути сплачений в Україні.

До загального річного оподаткованого доходу включаються будь-які іноземні доходи, і оподатковуються вони на загальних підставах. А саме: податком на доходи фізичних осіб (ПДФО - 18%) та військовим збором (з 01.01.2025 – 5%). Якщо дохід отримано у валюті або у вигляді інших активів, його перераховують у гривні за курсом НБУ на дату отримання.

Податок на закордонну нерухомість

Чимало українців, які придбали житло за межами країни, впевнені, якщо утримувати його довше трьох років, при продажу можна буде обійтися мінімальними податками. Саме так працює правило для нерухомості в Україні, і люди переносять цю логіку на закордонне майно. Але продаж нерухомості за кордоном податкова кваліфікує зовсім інакше - як іноземний дохід. А для іноземного доходу діють правила, що були зазначені вище.

У березні 2026 року ДПС поставила крапку у цій дискусії: в індивідуальній податковій консультації № 1310/ІПК/99-00-24-03-03 від 09.03.2026 чітко зазначено, що закордонна нерухомість не підпадає під "звичні" норми звільнення від оподаткування. Тож ставка оподаткування складає 23% від усієї суми, без вирахування витрат на купівлю. Про це докладно розповіли в юридичній компанії YANKIV.

Як пояснили юристи, корені непорозуміння криються у статті 172 Податкового кодексу, яка встановлює норму: перший продаж нерухомості за календарний рік, за умови, що об'єкт перебував у власності понад три роки, звільняється від ПДФО та військового збору.

Стаття не містить прямої вказівки на те, що йдеться виключно про українську нерухомість, і ця правова неоднозначність давала власникам закордонного майна надію, що правило універсальне. Мовляв, головне, що людина - резидент і тримала квартиру досить довго. Проте, як виявилось, податкова читає кодекс інакше.

На думку ДПС, коли фізична особа – резидент України продає нерухомість в іншій країні, отриманий дохід класифікується як іноземний. А іноземні доходи регулюються окремим блоком норм кодексу. І тут не має значення, скільки років людина була власником житла.

Цей «сюрприз» насправді шокує. Уявіть: якщо людина придбала квартиру за 100 тис. євро, а за кілька років продала за 110 тис. євро, 23% податків доведеться сплатити не з реального прибутку 10 тис. євро, а з усієї суми 110 тис. євро.

Перерахунок суми у гривні відбувається за офіційним курсом НБУ, який береться на дату фактичного надходження коштів від продажу.

Якщо людина вже сплатила податок з продажу в країні, де розташована нерухомість, і між Україною та цією державою є чинна угода про уникнення подвійного оподаткування, сплачену суму можна зарахувати в рахунок українського ПДФО. Проте військовий збір є окремим платежем, який не підпадає під дію угод про уникнення подвійного оподаткування. Тож 5% доведеться сплатити за будь-яких обставин.

У юридичній компанії нагадали, що індивідуальна податкова консультація - це відповідь конкретному платнику на конкретне запитання, і формально вона поширюється лише на того, хто її запитав. Тому якщо ваша ситуація відрізняється (інша країна, специфічні умови угоди, нестандартна схема придбання), є сенс звернутися за власною ІПК або отримати юридичну консультацію.

Новини по темі: [Податки](#) [Кордон](#) [Трудовий кодекс України](#)

Підпишіться на нас в соц. мережах

Статті по темі

31 травня ЕКОНОМІКА
Бізнесмен Дмитро Коваленко: в Україні необхідно змінити умови кредитування для великого бізнесу

30 травня ЕКОНОМІКА
Оцифрування трудових книжок, кешбек та реформа армії: що чекає українців у червні

29 травня ЕКОНОМІКА
Подорожчання проїзду в столиці: чи справді Київ не може втримати старі тарифи